

at vi møder uovervindelig Modstand i Landstinget. Det, jeg nu vil fremhæve, skal kun være af rent administrativ Art. Jeg vil henstille til den højtærede Finansminister at tage under Overvejelse og eventuelt paabyde Overskyldraadet at notere Særværdien af de monopoliserede Virksomheder, der haves trindt om i Landet, Virksomheder som Apoteker, Krohold, Varieteer, Biografteatre o. desl. Det vil senere under Diskussionen om nye Beskatningsregler og ved Sammenligningen af Ejendomsskyld og Jordskyld faa ikke ringe Betydning, at man med Nøjagtighed kender Værdien af disse monopoliserede Virksomheder. Noget lignende gælder ogsaa for de Luksusbygninger, Slotte, Herresæder, der er knyttede til Landbruget. Ogsaa disses Særværdier har det sin Betydning at faa frem. Thi at disse Slotte ikke paa nogen Maade har nogen Forbindelse med selve Jordens Drift, ligger i Sagens Natur. De er et smukt Appendiks, som man kan glæde sig over, men de er ikke nogen Nødvendighed. Det er derfor ønskeligt at faa sat ud i en særlig Rubrik den Særværdi, som disse Luksusbygninger har. At dette vil faa Betydning senere, fremgaar af Prøvevurderingen i 1911 i Haslev. Man saa den Gang, at den Omstændighed, at Bregentved Slot ligger i den Kreds, der her skulde vurderes, har haft til Følge, at medens Jordværdien ellers udgør helt op til 79 pCt. af den samlede Ejendomsskyldværdi, bringes Jordværdien i Haslev som Følge af, at Slottet ligger i den Kreds, ned til kun at være 50 pCt. for Gaarde over 12 Tdr. Hartkorn. Det bliver lettere at fremkomme med sammenlignende Betragtninger, naar man faar disse Særværdier angivet, og det er kun en Bagatel, som jeg anmoder den højtærede Finansminister om at drage Omsorg for.

Det andet Afsnit i Lovforslagets § 1 gaar ud paa en særskilt Vurdering af Jorden. Allerede i Samlingen 1907—08 drøftede man dels ude i Landet og dels her paa Rigsdagen Muligheden af ved Vurderingen i 1909 at knytte en almindelig Vurdering af Jorden til Ejendomsskyldsætningen. Man afviste det den Gang af flere Grunde, hovedsageligt af de Grunde, som det ærede Medlem for Randers Amts 6te Valgkreds udtalte under Behandlingen her i Tinget i 1909—10 af Bevilling til Prøvevurdering. Naar man undlod at knytte Jordvurderingen til Ejendomsskyldvurderingen i 1909, var det navnlig, fordi man havde Indtrykket af, at Vurderingsraadene ikke magtede

skyld i 1904 havde været mangelfulde, specielt hvad angaar Ensartetheden i de forskellige Distrikter og specielt Forholdet mellem store og smaa Landejendomme. Man mente nu, at man maatte lade dem fortsætte i 1909 paa det givne Grundlag og blot maatte søge at afhjælpe Fejlene i saa vid Udstrækning som muligt. Hvorvidt det var rigtigt eller ej, skal jeg lade ligge. Men efter Forhandlingerne at dømme, da Bevillingen til Prøvevurdering saavel i 1911 som i 1912 skulde gives, maa man hævde, at der hersker Enstemmighed i Tinget om at skride til en særskilt Vurdering af vor Jord; thi som det den Gang blev fremhævet fra flere Sider, maatte Tidspunktet en Gang komme, og derfor ønskede man at foretage Prøvevurderinger for derigennem at erhverve en Færdighed og Øvelse, som kunde komme den egentlige større Vurdering, vi nu staar overfor, til Nytte. Vedtagelsen af Lovforslaget vil da kun være en naturlig Konsekvens af det Arbejde, der blev gjort den Gang, og af de Tanker, der laa til Grund derfor; med den Begrænsning, som den højtærede Finansminister paapegede ved Lovforslagets Fremsettelse, kan neppe nogen gøre Indvendinger imod, at vi skrider til denne almindelige Jordvurdering. Det vil faa sin Betydning, at Arbejdet udføres paa samme Tid for begge Vurderingers Vedkommende, idet Prisorholdene saa er nøjagtig de samme og Vurderingsgenstandenes udvortes Tilstand ligeledes. Der klæber den Fejl ved en Sammenligning mellem Ejendomsskyldvurderingen paa den ene Side og en Prøvevurdering paa den anden, at Ejendomsskyldsætningen er fra 1909 og Prøvevurderingerne fra 1911 og 1912; da Jordprisen er steget i de mellemliggende Aar, bliver Billedet lidt skævt. Denne Fejl vil man fuldstændigt kunne undgaa, naar man foretager Vurderingerne samtidig.

Det ærede Medlem for Københavns 10de Valgkreds (Bang) beklagede sig over Vanskelighederne. Ogsaa jeg erkender, at der er store Vanskeligheder ved at vurdere Jorden for hele Landet, men jeg tror ikke, de er større end ved enhver anden ny Vurdering. Vanskelighederne var virkelig store og Fejlene uhyre store ved Ejendomsskyldsætningen i 1904. Jeg synes, at man, naar man ser med lidt Velvillie paa Overskyldraadets Bemærkninger i de to afgivne Beretninger, faar det Indtryk, at Raadet føler, at det nok skal overvinde Modstanden; det har jo lært at skabe sig brugbare Vurderingsmetoder, og de Vurderingsraad, som har været i Ilden ved de to Prøvevurde-